

Jakeluasemien valvonnasta

Ympäristötarkastaja
Juhana Jalkanen

Säädöstaustaa

- Kaava / sijoituspaikkalupa
- SFS 3352 velvoitettu rakennetaso
- KTM 415/1998 jakeluasemapäätös
 - SFS 3352 ei enää velvoittava
- YSL 86/2000 ympäristölupa
 - Voimaanpanoon liittyvä luvantarveharkinta
- Jakeluasema-asetus 444/2010
 - Viittaukset KTM 415/1998 ja SFS 3352

Minimitaso 1

- Jos ei muita hallinnollisia päätöksiä, KTM 415/1998 yksilöidyt asiat mm.
 - Suojaetäisyydet
 - Hoitokuilut (huoltokaivot)
 - Säiliöiden täyttöpaikan ja jakelualueen tiiveys ja viemäröinti öljynerottimeen
 - Öljynerotin (merkki ja malli?)
 - Putkiston tarkastuspöytäkirja

Minimitaso 2

- Ympäristölupa/rekisteröinti-ilmoitus?
 - Rakenteellisia muutoksia 1.6.2010 jälkeen?
- Ympäristön pilaantumisvaaran arviointia
 - Säiliöiden tarkastuspöytäkirjat
 - Öljynerottimen hälytin
 - *Kuinka* on mahdollista rajoittaa häiriötilanne asemalla ilman sulkuventtiiliä viemärissä?

Case 1.1

- Ympäristölupa 3.10.2008
 - Määräyksiä mm. 2-vaippasäiliöt ja pohjaveden tarkkailuputki
- Asema rakennettu 2011
 - Puutteellinen ja ympäristöluvan kanssa ristiriitainen rekisteröinti-ilmoitus

Säiliöiden täyttöpaikka, rakennettu 2011

Jakeluasema-asetus 6.5 § : Säiliöiden täyttöpaikka ja jakelualue on päällystettävä standardissa SFS 3352 määritellyllä kesto-päällysteellä tai muulla vastaavan tasoisella päällysteellä. Alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden jakeluasemalla käsiteltävien ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estyy.

Huoltokaivo rakennettu 2011

Jakeluasema-asetuksen voimaantulon (1.6.2010) jälkeen toteutettavat rakenteet on tullut tehdä SFS 3352 tasoon -> Huoltokaivojen ja niiden läpivientien nestetiiveysvaatimus.

Huoltokaivo rakennettu 2011

”Öljynerotin”, asennus 2011

**Tarkastus- ja sulkuventtiilikaivo, asennus
2012**

Tarkastus- ja sulkuventtiilirakenne

Tarkastus- ja sulkuventtiilikaivo

poistoyhde

Jakokaivo

Kuiva

Case 1.2

- Saatujen ja hankittujen tietojen perusteella mm.
 - säiliöt yksivaippaiset
 - ei selvitystä ”öljynerottimesta”
 - ”pohjavesiputkesta” ei saanut näytettä
 - jakokaivo kuiva -> epäily tiivistyskerroksen puutteellisuudesta
 - ei toimivia hälyttimiä

Case 1.3

- Koska asema oli rakennettu vasta jakeluasema-asetuksen voimaantultua, olisi tullut noudattaa sitä (nyk.YSL 70 §)
 - Rekisteröinti-ilmoituksen tekeminen ei vapauta suoraan myöskään ympäristöluvan sisällöstä.
- Toiminnanharjoittaja, öljy-yhtiön toimiessa asiamiehenä, vetosi valituksessa jakeluasema-asetuksen siirtymäsäännöksiin.

Case 1.4

- Vaasan hallinto-oikeuden päätös
 - Valituksen hylkääminen 24.6.2014 (lv)
 - Piti myös voimassa 2008 ympäristölupa-asiassa asettamansa vaatimuksen pohjaveden tarkkailuputkesta.

Case 2.1

- Puutteita ja epäselvyyksiä mm. tarkastusasiakirjoissa, 2011 asennetun säiliön rakenteissa ja öljynerottimessa
- Säiliöiden tarkastuksessa löytyi yhdestä säiliöstä reikä
- Säiliön poistamisen yhteydessä lisää tietoa rakenteiden puutteellisuudesta suhteessa KTM 415/1998 vaatimukseen

Säiliökaivanto

Maata oli pitänyt kaivaa ja rakenteita piti purkaa, että säiliöt oli ollut mahdollista tarkastaa.

Keltasisustainen putki on monimassallinen säiliön täyttöputki.

”Öljynerotin” jätesäiliönä

Case 2.2

- Vain purettujen rakenteiden uusiminen olisi johtanut 1979 yksivaippasäiliöiden jäämiseen yksin vanhaksi rakenteeksi uusien rakenteiden alle.
 - Viranomais määräys lopettaa toiminta x mennessä nykyisistä rakenteista. Toiminta voi jatkua jakeluasema-asetuksen kaikkien vaatimusten täytyttyä. (lv)

Case 3.1

- Puutteita ja epäselvyyksiä mm. tarkastusasiakirjoissa ja 2011 asennetun säiliön rakenteissa
 - Ei putkiston tarkastuspöytäkirjaa
 - Vanhojen säiliöiden tarkastuspöytäkirjat vanhentuneet ja edellinen tarkastus tehty edellisessä sijoituspaikassa, 2011 asennetusta säiliöstä ei mitään tietoja

Huoltokaivo rakennettu 2011

Kaksoisvaippasäiliön valvontarakenne

Hälytinturi puuttuu

Säiliön nestemäärän ja -laadun tarkastus

Öllykerroksen tyhjennysputken virheellinen asennus

Öljyn tyhjennysputkeen ei saa kunnolla sijoitettua tyhjennysletkua. Sinänsä ei aiheuta suoraan ympäristön pilaantumisvaaraa, mutta asettaa rakentajan osaamisen kyseenalaiseksi.

Case 3.2

- Uhkasakollinen viranomais määräys toimittaa valvontatiedot
 - Juokseva uhkasakko (lv)
- Selvitysten perusteella voi tulla tarpeelliseksi antaa uusi määräys

Jakeluasema-asetuksen soveltamisesta

- Jakeluasema-asetuksen perustelumuiistioon on 18.4 § :stä kirjattu, *että olennainen muutos tarkoittaisi vasta tilannetta, jossa tekniset järjestelmät, säiliöt ja putkistot uusitaan.*
 - *Olennainen muutos ks. myös HE 84/1999*
- Soveltamiskynnys on kuitenkin arvioitava aina tapauskohtaisesti kun toiminnasta aiheutuu *ympäristön pilaantumisvaaraa*

Välidia

Säiliöt 1992, viemäröinti + betonit 2003

KTM 415/1998 18.3 § : Säiliöiden täyttöpaikka on rakennettava tiiviiksi ja viemäritävä öljynerotinjärjestelmään.

Jakeluasema-asetus 12.2 § : Jakelu- ja täyttöalueen päällysteen kunto on tarkastettava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. --
- Tarkastuksessa havaitut vauriot ja puutteet on korjattava viipymättä.

Täyttöpaikka

KTM 18.5 § : Maanalaisten säiliöiden täyttöputkien päät tulee varustaa valuma-altaalla tai pidätyskaivolla, jonka tilavuus on vähintään 1,5 kertaa purkausletkun tilavuus. Valuma-allas ja pidätyskaivo voidaan liittää jakeluaseman öljynerotinjärjestelmään tai säiliöön.

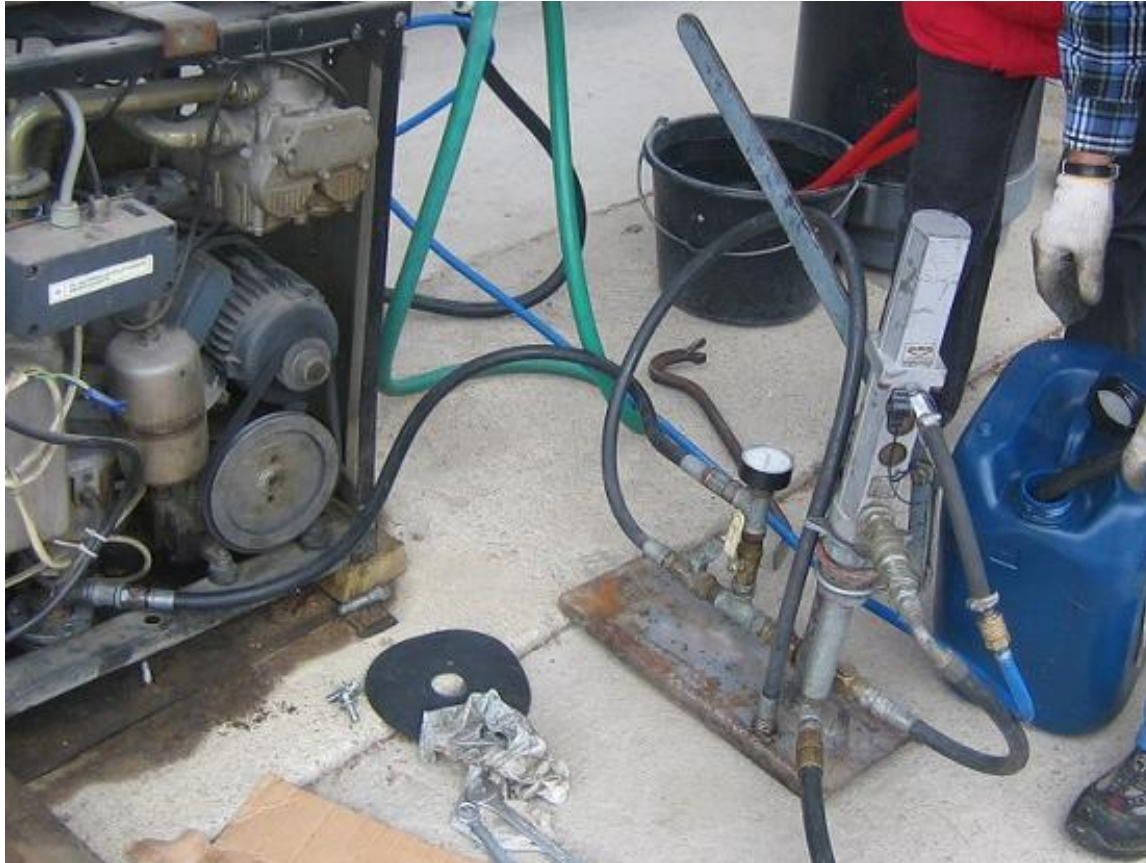
Säiliöt 1992, valutyöt 2003

Huoltokaivo rakennettu 1992/2003

KTM 7.4 § : *Maanalainen säiliö on varustettava hoitokuilulla ja tarvittaessa ankkuroitava.*

Jakeluasema-asetuksen 5 § :n viittaussäännös SFS 3352 -> Huoltokaivojen ja niiden läpivientien nestetiiveysvaatimus.

Putken painekoe

Maanalaisen imuputken painekoejärjestely

”Huoltokaivo”

Rakennettu 2005

Säiliöiden välitilan valvontanestesäiliö ja hälytinturi

Säiliöt vuosimallia 1996, välitilan valvonta

Valvontanestesäiliö tyhjä, neste enää osassa putkia näkyvissä, ei hälytintä

Säiliöt vuosimallia 1995, välitilan valvonta

Valvontanestesäiliö tyhjä, neste enää osassa putkia näkyvissä,
hälytintä ei kytketty

Rakennettu 2002

Kuvan "ulkopuolelta". Säiliöiden välitilan valvontanestesäiliön anturia ei pystynyt testaamaan, koska siihen ei päässyt käsiksi. Sama oli todettu jo aseman omissa vastaanottotarkastuksessa.

Rakennettu 2002

Ympäristön pilaantumisvaaran arviointi jos hälytinlaitteet eivät sijaitse havaittavassa paikassa esim. jakelualueen rakenteissa ja niistä ei ole jatkohälytystä?

Onko riittävä taso saavutettavissa säännöllisellä tarkastamisella?

Jakelualue

Viimeiset valutyöt 2003

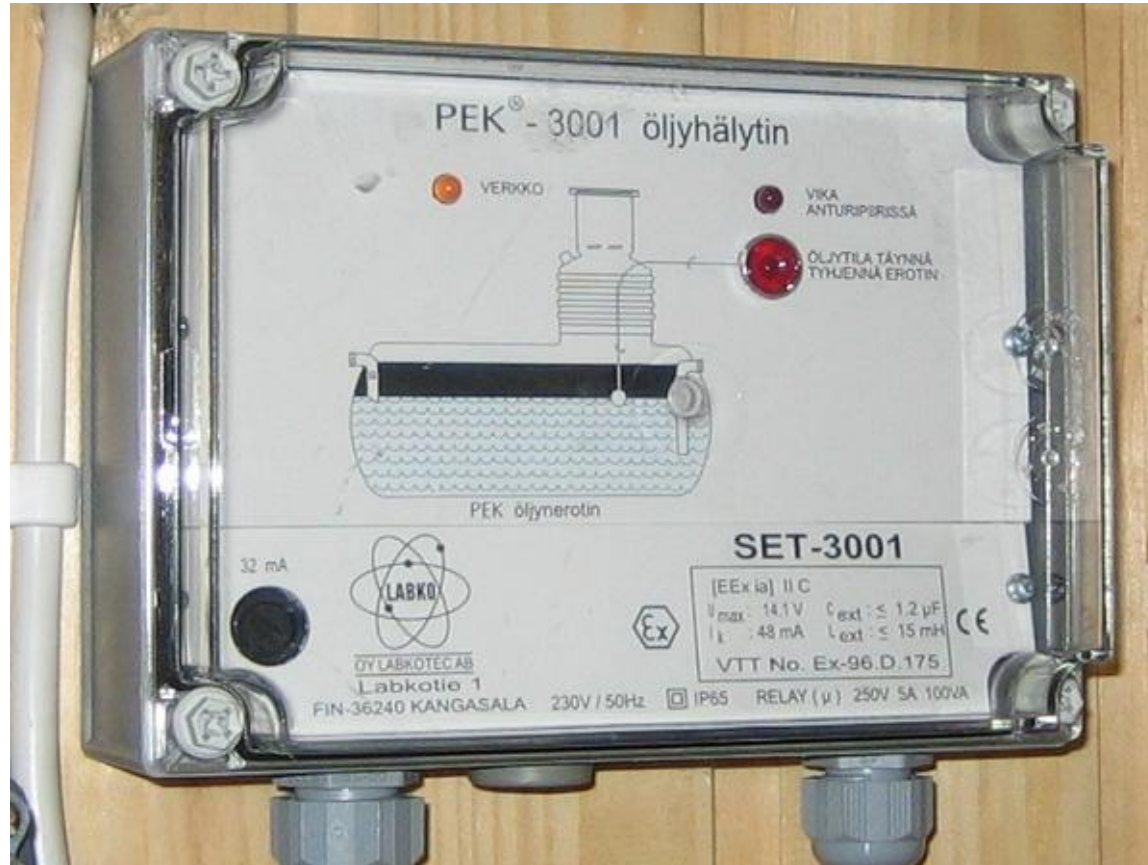
Muovikalvo 2003

Havaituilta osin valu on tehty suoraan muovikalvon päälle.

Jakelualue 2000 -luvun alkupuolelta

Viemärijärjestelmä tukossa, hiekanerotuskaivo tulvii sateella yli

Öllykerroksen paksuuden hälytin

Öllykerroksen paksuuden hälytin

Öljynerotin ja NOK 2000 -luvun alkupuolelta

Öljynerotin 2000 –luvun alkupuolelta

Mitään rakenteita ei havaittavissa, nestepinta käynyt huomattavasti nykyistä korkeammalla

Öllykerroksen tyhjennysputki irti

Hälytinturi kiinni irtonaisessa putkessa

Öljynerotin

Keskellä öljykerroksen tyhjennysputki, reunassa hälytinturinin kiinnitys

Öljynerotin vm 2002 sis. hälytin

Öljynerotin vm 2003

Öljynerotin jätesäiliönä

Öljynerottimen etsimistä

Tutkimista onko kyseessä öljynerotin

Sulkuventtiili

Venttiili vinossa ja kahva puuttuu

Pilaantumisvaara 1

- Tarkastamattomat rakenteet
 - Esim. Säiliöt, putket, hälyttimet
- Rikkinäiset rakenteet
 - Esim. murentuneet kestopäällysteet, pakkasen halkaisemat hiekanerotuskaivot tai poikkihapettuneet sähköjohdot
- Toimimattomat rakenteet/laitteet
 - Hälyttimet (öljynerotin, säiliön välitila)

Pilaantumisvaara 2

- ”Puuttuvat” rakenteet
 - Öljynerottimen öljytilan hälytin
 - Vrt. asetuksen vaatimus: ...*jatkuvasti seurattavissa olevaan valvontaan tai hälytysjärjestelmään.*
 - Sulkuventtiili
 - *Kuinka* on mahdollista rajoittaa häiriötilanne asemalla ilman sulkuventtiiliä?
- Tuntemattomaksi jäävät rakenteet

Valvonnan haasteita

- Pelastusviranomaisen ei ole valvonut että KTM 415/1998 muutostyöt on tehty
- Tarkastuksen perusteella annetusta selvitysvelvoitteesta saadut tulokset voivat johtaa uusiin velvoitteisiin
 - Esim. Säiliö tarkastettu C tai D –luokkaan
 - pohjavesinäytteessä öljyhiilivetyjä

Historiaviitteitä

- Terveystieteiden lain (469/65)
 - 26 § Sijoituspaikkalupa
- KTM asetus palavista nesteistä (921/76)
- SFS 3352 1. versio 1978?
- KTM päät. palavista nesteistä (313/85)
 - 14 § jakeluaseman rakenteista
- Ympäristölupamenettelylaki (735/1991)

Kiitos

